БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2024/17/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: М.Айнур
Утас: 94159291 Цахим хаяг: ainurmarkh@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 14

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 18

4.1 Ерөнхий зүйл 18

4.2 Материаллаг байдал 18

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 18

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотой төсвийг хэмнэх талаар 29 арга хэмжээний хэрэгжилтийг шалгаж үзэхэд алдаа зөрчил илрээгүй байна. 19

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 19

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 19

4.5.1 Завсрын аудитын талаар 19

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 19

5.1 Төлбөрийн акт 20

5.2 Албан шаардлага 20

5.3 Зөвлөмж 20

Зөвлөмж байхгүй 20

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ЦАГДААГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА,
ЦАГДААГИЙН ДЭД ХУРАНДАА
Ө.ТАНАТ ТАНАА

2024.02.23 № 298
танай ____________ -ны № ____________ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлох үйл явдал гараагүй байна.

Аудитын гол асуудал

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд анхаарал татах асуудал байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай

00402329

хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**213,520,204.71**	**276,424,077.17**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	7,765,800.00	23,085,950.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	7,765,800.00	23,085,950.00
3121	**Төгрөг**	7,765,800.00	23,085,950.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	7,765,800.00	23,085,950.00
33	**АВЛАГА**	-	610,000.00
335	**Бусад авлага**	-	610,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	610,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	205,754,404.71	252,728,127.17
351	**Түүхий эд материал**	133,639,432.41	160,180,142.87
35110	Тусгай зориулалттай материал	133,639,432.41	160,180,142.87
354	**Хангамжийн материал**	71,392,756.30	91,825,768.30
35410	Бичиг хэргийн материал	13,530,408.90	14,752,960.90
35420	Аж ахуйн материал	7,120,248.51	10,412,788.51
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,381,400.00	1,356,400.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,346,273.91	2,478,943.91
35450	Барилгын засварын материал	2,528,200.00	2,502,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	45,486,224.98	60,322,674.98
35600	Мал амьтад	722,216.00	722,216.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,750,473,730.32**	**2,901,423,920.63**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,750,473,730.32	2,901,423,920.63
392	**Биет хөрөнгө**	2,095,007,730.58	2,242,377,920.93
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,600,672,983.00	1,600,672,983.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(158,595,324.84)	(197,791,298.88)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	456,634,128.78	426,810,157.14
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(267,742,886.71)	(182,480,200.59)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	957,980,797.97	766,487,045.26
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(728,775,169.32)	(384,753,664.27)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	77,706,259.41	54,576,661.66
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,038,263.29)	(39,824,550.69)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	38,575,360.99	38,575,360.99
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	295,751,716.23	305,427,716.23
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(116,161,871.64)	(145,322,288.92)
393	**Биет бус хөрөнгө**	655,465,999.74	659,045,999.70
39301	Програм хангамж	8,155,667.60	3,800,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,085,667.86)	(150,000.30)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	655,396,000.00	655,396,000.00

3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,963,993,935.03**	**3,177,847,997.80**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,963,993,935.03**	**3,177,847,997.80**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,963,993,935.03	3,177,847,997.80
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,572,850,023.70	1,572,850,023.70
51101	Үмч: - төрийн	1,572,850,023.70	1,572,850,023.70
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	887,117,214.21	882,653,276.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,038,796,013.11	887,117,214.21
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(151,678,798.90)	(4,463,937.23)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	504,026,697.12	722,344,697.12
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,963,993,935.03**	**3,177,847,997.80**

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,183,211,895.57**	**4,966,138,136.40**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**176,428,895.57**	**207,569,148.40**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	176,428,895.57	207,569,148.40
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	89,309,393.00	71,267,985.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,454,593.00	71,267,985.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,854,800.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө		101,473,163.40
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал		34,828,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,006,783,000.00**	**4,758,568,988.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	2,926,869,500.00	4,614,781,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,926,869,500.00	4,614,781,300.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	79,913,500.00	143,787,688.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,850,000.00	64,755,300.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,708,500.00	430,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,355,000.00	78,602,388.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,334,890,694.47**	**4,970,602,073.63**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,334,890,694.47**	**4,970,602,073.63**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,265,218,472.47	4,549,385,388.63
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,471,531,577.00	3,805,753,287.26
210101	Үндсэн цалин	2,362,684,195.00	1,943,351,447.00

210102	Нэмэгдэл	95,437,382.00	1,862,401,840.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,410,000.00	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	53,522,558.00	76,438,375.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,958,841.48	-
210202	Тэтгэмжийн даатгал	278,479.00	-
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	328,903.00	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	88,816.00	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	49,867,518.52	76,438,375.74
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	112,593,295.00	114,045,788.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,537,195.00	24,682,300.00
210302	Түлш, халаалт	83,076,900.00	81,983,988.00
210303	Цэвэр, бохир ус	10,979,200.00	7,379,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	208,276,927.34	205,232,454.00
210401	Бичиг хэрэг	27,365,642.10	23,527,710.00
210402	Тээвэр, шатахуун	142,752,820.00	150,417,930.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	16,653,839.00	12,837,968.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	636,900.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,694,000.00	5,043,850.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	14,173,726.24	13,404,996.00
2105	**Нормативт зардал**	27,414,300.00	19,864,100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,289,500.00	180,000.00
210502	Хоол, хүнс	24,694,800.00	17,799,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,430,000.00	1,884,600.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	76,525,870.00	67,643,088.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	5,140,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,626,500.00	3,038,700.00
210604	Урсгал засвар	72,899,370.00	59,464,388.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	17,657,000.00	19,354,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,657,000.00	19,354,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	6,879,520.00	13,370,527.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,502,400.00	5,437,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,024,312.00	1,174,141.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	541,300.00	329,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	203,868.00	2,190,046.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	607,640.00	239,140.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	290,817,425.13	227,683,368.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,601,052.01	32,983,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	30,156,129.63	7,743,251.54

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	241,060,243.49	186,956,817.09
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	69,672,222.00	421,216,685.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	9,526,200.00	399,649,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	4,366,050.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	155,207,272.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	131,586,428.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,526,200.00	108,489,750.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	60,146,022.00	21,566,385.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	59,687,022.00	21,566,385.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	459,000.00	800.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	459,000.00	800.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(151,678,798.90)**	**(4,463,937.23)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(151,678,798.90)**	**(4,463,937.23)**

2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	**3,096,092,393.00**	**4,852,922,923.00**
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	**89,309,393.00**	**94,353,935.00**
Нийтлэг татварын бус орлого	89,309,393.00	94,353,935.00
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	89,309,393.00	94,353,935.00
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,454,593.00	71,267,985.00
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,854,800.00	23,085,950.00
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	**3,006,783,000.00**	**4,758,568,988.00**
Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,926,869,500.00	4,614,781,300.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,926,869,500.00	4,614,781,300.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	79,913,500.00	143,787,688.00
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,850,000.00	64,755,300.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,708,500.00	430,000.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,355,000.00	78,602,388.00
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	**3,083,258,593.01**	**4,819,486,929.00**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**3,083,258,593.01**	**4,819,486,929.00**
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	**3,013,586,371.01**	**4,396,930,144.00**
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,471,695,738.00	3,823,284,000.00
Үндсэн цалин	1,367,091,000.00	1,988,916,883.34

Нэмэгдэл	1,068,747,238.00	1,303,516,851.66
Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	57,600,000.00
Урамшуулал	-	77,284,704.82
Гэрээт ажлын хөлс	35,857,500.00	395,965,560.18
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,358,397.00	81,846,700.00
Эрүүл мэндийн даатгал	53,358,397.00	81,846,700.00
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	112,298,295.00	114,045,788.00
Гэрэл, цахилгаан	18,537,195.00	24,682,300.00
Түлш, халаалт	82,781,900.00	81,983,988.00
Цэвэр, бохир ус	10,979,200.00	7,379,500.00
Хангамж, бараа материалын зардал	198,214,239.00	194,053,068.00
Бичиг хэрэг	30,797,800.00	24,875,900.00
Тээвэр, шатахуун	143,979,700.00	151,550,600.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	16,653,839.00	12,837,968.00
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	636,900.00	303,600.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,146,000.00	4,485,000.00
Нормативт зардал	27,414,300.00	19,423,500.00
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,289,500.00	180,000.00
Хоол, хүнс	24,694,800.00	17,743,500.00
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,430,000.00	1,500,000.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	76,720,670.00	74,805,788.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	-	9,865,500.00
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,813,300.00	2,135,000.00
Урсгал засвар	72,907,370.00	62,805,288.00
Томилолт, зочны зардал	17,657,000.00	18,834,400.00
Дотоод албан томилолт	17,657,000.00	18,834,400.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,271,880.00	12,786,900.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,502,400.00	5,550,000.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,024,312.00	659,800.00
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	541,300.00	329,600.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,000,000.00
Газрын төлбөр	203,868.00	2,247,500.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,955,852.01	57,850,000.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,126,052.01	47,140,000.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	28,829,800.00	10,710,000.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	**69,672,222.00**	**422,556,785.00**
Бусад урсгал шилжүүлэг	9,526,200.00	400,989,600.00
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	8,750,000.00
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	155,207,300.00

Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	131,586,500.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,526,200.00	105,445,800.00
Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	60,146,022.00	21,566,385.00
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	59,687,022.00	21,566,385.00
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	800.00
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	459,000.00	800.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	**12,833,799.99**	**33,435,994.00**
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	**5,068,000.00**	**18,115,844.00**
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	**5,068,000.00**	**18,115,844.00**
Дотоод эх үүсвэрээр	5,068,000.00	18,115,844.00
Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,068,000.00	18,115,844.00
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	**(5,068,000.00)**	**(18,115,844.00)**
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	7,765,799.99	15,320,150.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.01	7,765,800.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7,765,800.00	23,085,950.00

2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,572,850,023.70**	**504,026,697.12**	**887,117,214.21**	**2,963,993,935.03**
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,572,850,023.70**	**504,026,697.12**	**887,117,214.21**	**2,963,993,935.03**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,572,850,023.70**	**504,026,697.12**	**887,117,214.21**	**2,963,993,935.03**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		218,318,000.00		218,318,000.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			(4,463,937.23)	(4,463,937.23)
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,572,850,023.70**	**722,344,697.12**	**882,653,276.98**	**3,177,847,997.80**

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

	Үзүүлэлт	Тайлант оны

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**4,664,482,900.00**	**4,664,482,900.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,664,482,900.00**	**4,664,482,900.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**4,271,259,100.00**	**4,271,259,100.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**3,823,284,000.00**	**3,823,284,000.00**
210101	Үндсэн цалин	2,198,134,100.00	1,978,195,022.34
210102	Нэмэгдэл	1,083,800,300.00	1,303,739,377.66
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	57,600,000.00	57,600,000.00
210104	Урамшуулал	45,000,000.00	77,284,704.82
210105	Гэрээт ажлын хөлс	438,749,600.00	406,464,895.18
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	81,846,700.00	81,846,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	81,846,700.00	81,846,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	99,461,200.00	99,461,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,182,300.00	23,182,300.00
210302	Түлш, халаалт	71,499,400.00	71,499,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,779,500.00	4,779,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	169,302,800.00	169,302,800.00
210401	Бичиг хэрэг	13,735,900.00	13,735,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	146,537,600.00	146,537,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,240,700.00	6,240,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	303,600.00	303,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,485,000.00	2,485,000.00
2105	**Нормативт зардал**	16,545,900.00	16,545,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	180,000.00	180,000.00
210502	Хоол, хүнс	14,865,900.00	14,865,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	1,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	55,857,200.00	55,857,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,300,000.00	13,300,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	40,557,200.00	40,557,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	11,024,400.00	11,024,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,024,400.00	11,024,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	12,436,900.00	12,436,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,200,000.00	5,200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	659,800.00	659,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	329,600.00	329,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00

210807	Газрын төлбөр	2,247,500.00	2,247,500.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,500,000.00	1,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,500,000.00	1,500,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	393,223,800.00	393,223,800.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	393,223,800.00	393,223,800.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,750,000.00	8,750,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	155,207,300.00	155,207,300.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	131,586,500.00	131,586,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	97,680,000.00	97,680,000.00
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	4,664,482,900.00	4,664,482,900.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	4,614,781,300.00	4,593,214,915.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,614,781,300.00	4,593,214,915.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	49,701,600.00	71,267,985.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	49,701,600.00	71,267,985.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	7,765,800.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	23,085,950.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	156.00	156.00
620001	Удирдах ажилтан	2.00	2.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	150.00	150.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**156.00**	**156.00**
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	152.00	152.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4.00	4.00

2.6 АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**79,913,500.00**	**143,787,688.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**79,913,500.00**	**143,787,688.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	79,454,500.00	143,786,888.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	836,980.00	14,584,588.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	836,980.00	1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	-	10,484,588.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	2,600,000.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	9,326,968.00	24,669,968.00
210401	Бичиг хэрэг	-	11,140,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,420,000.00	5,013,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,906,968.00	6,516,968.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	2,000,000.00
2105	**Нормативт зардал**	3,650,000.00	2,877,600.00
210502	Хоол, хүнс	3,650,000.00	2,877,600.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	13,000,000.00	37,144,732.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	14,761,644.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	135,000.00
210604	Урсгал засвар	13,000,000.00	22,248,088.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	7,810,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	7,810,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	-	350,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	350,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	52,640,552.00	56,350,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,194,052.00	47,140,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	26,446,500.00	9,210,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	459,000.00	800.00
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	800.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	800.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	79,913,500.00	-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	79,913,500.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,850,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,708,500.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,355,000.00	
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

АХМАДЫН САНГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл

1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		7,765,800.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		7,765,800.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		7,765,800.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**		7,765,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		7,765,800.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	0.00	23,085,950.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		23,085,950.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		7,765,800.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		23,085,950.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газар нь нь гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах үндсэн чиг үүргийг хуульд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй төрийн тусгай алба юм.

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газар нь 2023 онд Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын мэдээлэл, харилцаа холбоо, цахим технологи ашиглалтыг нэмэгдүүлж, үйл ажиллагааны мэргэшсэн байдлыг хангах болон алба хаагчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалж, менежментийн шинэлэг арга, хэлбэрийг нэвтрүүлэн, чадварлаг хүний нөөцийг бүрдүүлэх зорилт тавин ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газар нь Цагдаагийн албаны тухай хууль, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Засгийн газрын 2023 оны “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалингийн сүлжээнд үнэмлэхгүй хэмжээний өөрчлөлт орсон.

Сангийн сайдын 2023 оны 65 дугаар “Хөтөлбөр батлах тухай” тушаалаар аккруэл суурьт УСНББОУС-ыг нэвтрүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөрийг баталсан бай

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил

гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Цагдаагийн ерөнхий газрын дотоод хяналт шалгалтын аюулгүй байдлын газраас Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2021-2022, 2023 оны эхний улирлын санхүүгийн баримтуудад хяналт шалгалт хийсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газар нь Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2017 оны 12 сарын 20-ын өдрийн А/247дүгээр тушаалаар баталсан баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилладаг байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн,* тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 213.8 сая төгрөгөөр буюу 7.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	7,765.8	23,086.0	15,320.2
Авлага	-	610.0	610.0
Бараа материал	205,754.4	252,728.1	46,973.7
Үндсэн хөрөнгө	2,750,473.7	2,901,423.9	150,950.2
Нийт хөрөнгө	**2,963,993.9**	**3,177,848.0**	**213,854.1**

Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,963,993.9	3,177,848.0	213,854.1
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**2,963,993.9**	**3,177,848.0**	**213,854.1**

Мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын оролцоо данснуудад өөрчлөлт орсон байна.

Оны эцэст төрийн сан дахь ахмадын дансанд оны эхнээс 15.3 сая төгрөгөөр нэмэгдэж 23.1 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 252.7 сая төгрөг болж 46.9 сая төгрөгөөр өссөн байна. Төсвийн хөрөнгөөр 332.2 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 34.8 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, үйл ажиллагаандаа 306.7 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулж, 13.4 сая төгрөгийн бараа материалыг акталж, устгасан байна.

Үндсэн хөрөнгө 150.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 18.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн худалдан авч, Рысжан ХХК-аас хандиваар 12.8 сая төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, Цагдаагийн байгууллага хооронд 17.8 сая төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, аймгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хуралдааны 149, 163 тогтоолуудаар 60.8 сая төгрөгийн үнэ бүхий 6 автомашин, 10.0 сая төгрөгийн үнэ бүхий явуулгын пост бүгд 88.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжүүлэн авч, дахин үнэлгээний нэмэгдэлд 218.3 сая төгрөг нийтдээ 337.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг орлого авч данс бүртгэлд тусгасан байна.

Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн 199 дүгээр тогтоолоор 2.1 сая төгрөгийн тээврийн хэсэгсэл, 16.3 сая төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 24.9 сая төгрөгийн тавилга эд хогшил, 0.3 сая төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгө, программ хангамж бүгд 43.7 сая төгрөгийн 61 ш хөрөнгийг акталж данснаас хассан байна.

Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн ээлжит XVII хуралдааны 209 дугаар тогтоолоор Цагдаагийн газрын дансанд бүртгэлтэй 533.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлгээ хийх талаар баталсан жагсаалтыг үндэслэн, дахин үнэлгээ хийж, бүртгэлийг зохих журмын дагуу хийж тайлагнасан байна.

Тайлант онд -4.5 сая төгрөгийн үр дүнтэй ажилласан ба хөрөнгийн дахин үнэлгээний данс 218.3 сая төгрөг нэмэгдсэнтэй холбоотой Засгийн газрын хувь оролцоо данс 213.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 3185.1 сая төгрөг, нийт зарлагыг 3185.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

2023 оны анх батлагдсан төсөв 3695.4 сая төгрөг ба тодотгосон төсөв 4,664.5 сая төгрөг болж анх баталснаас 1069.1 сая төгрөгөөр нэмж тодотгосон байна. Энэ нь Засгийн

газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолоор тайлант оны 7 дугаар сараас цалин нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 4614.8 сая, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 49.7 сая, нийт 4664.5 сая төгрөгийн орлого санхүүжилт бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 4614.8 сая, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 71.3 сая төгрөгийн санхүүжилт авч нийт 4664.5 сая төгрөгийн орлого санхүүжилтээр үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 4664.5 сая төгрөг буюу 100 хувьтай ба үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос давж биелэгдсэн 21.6 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нийт төсвийн зарлагын 83.7 хувийг цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, 2.1 хувийг байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, 3.6 хувийг хангамж, бараа материалын зардал, 0.4 хувийг норматив зардал, 1.2 хувийг эд хогшил, урсгал засварын зардал, 0.2 хувийг томилолт, зочны зардал, 0.3 хувийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж, 0.1 хувийг бараа үйлчилгээний бусад зардал, 8.4 хувийг бусад урсгал шилжүүлэг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	4,271,259.1	4,271,259.1	-	100%
80802-Харуул, хамгаалалтын зардал	393,223.8	393,223.8	-	100%
Дүн	**4,664,482.9**	**4,664,482.9**	**-**	**100%**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Цагдаагийн газар нь тайлант онд аймгийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн 2023 оны 01 дүгээр тогтоолоор гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажилд 54.6 сая төгрөг, аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас аймгийн гудамж талбайн хяналтын камерын арчилгаа, урсгал болон засвар үйлчилгээний зардалд 10.0 сая, аймгийн Замын сангаас хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах, зам тээврийн осол хэргээс урьдчилан сэргийлэх, орон нутгийн замын хөдөлгөөний соёл 2023 оны нэгдсэн арга хэмжээ зохион байгуулах зардалд 11.9 сая, Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 6.2 сая, МУ-ын Сангийн сайдын 2023 оны 224 дүгээр тушаалаар улсын төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны давсан орлогоос зарцуулах эрх олгосон 42.9 сая, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 17.6 сая, Цагдаагийн ерөнхий газрын санхүү ар талын албанаас 0.4 сая, нийт 143.8 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтээс байр ашиглалттай холбоотой зардалд 14.6 сая, хангамж бараа материалын зардалд 24.7 саяг, норматив зардалд 2.9 сая, эд хогшил худалдан авах зардалд 37.1 сая, томилолт, зочны зардалд 7.8 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөрт 0.3 сая, нийт 143.8 сая төгрөгийг зарцуулж, 0.08 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Ахмадын сангийн дансанд оны эцэст 23.1 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газар нь 2023 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баян-Өлгий аймаг дахь Цагдаагийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Манаргүл гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Д.Назгүл, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 14 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Цагдаагийн газрын 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 3,334.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 50.0 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

Аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал өмнөх оноос 1635.7 сая төгрөгөөр өссөн ба материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзэв.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотой төсвийг хэмнэх талаар 29 арга хэмжээний хэрэгжилтийг шалгаж үзэхэд алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд Шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгав.

Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 100% байна. Тайлант хугацаанд хугацаа хоцроож оруулсан мэдээлэл байхгүй байна. Тайлант оны төсөв мөнгөтэй холбоотой мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар нэг зөвлөмж өгөгдсөнийг хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	1		1		100%
Нийт дүн	**1**		1		100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарал хандуулах зүйл гараагүй.

Цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалж тус байгууллагын санхүүжилтийн зарцуулалтын тооцоог бүрэн шалгах боломжгүй ба санхүүгийн тайланг шалгаж баталгаажууллаа.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,929.7 сая төгрөгийн алдаа[1] илэрч санхүүгийн тайланд залруулга хийсэн. Үүнд:

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн төлөвлөгөөг 4,664.5 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийг 459.3 сая төгрөгөөр, зарлагын төлөвлөгөөг 485.4 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийг 674.5 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.
- Байдлын тайлан болон өмчийн өөрчлөлтийн тайланд дахин үнэлгээний зөрүү болон үр дүнгийн тайлангийн бусад орлогыг 218.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.
- Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд акталсан хөрөнгийг 417.8 сая, бусад хөрөнгийг 115.5 сая төгрөгөөр тус тус илүү, дахин үнэлгээний хорогдол дансыг 533.3 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан.
- Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 18.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг мөнгөн гүйлгээний тайлангийн биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардалд зөрүүтэй тайлагнасан байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайлан гаргах заавар аргачлал, УСНББОУС 1 стандарт, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар зөрчил илрээгүй.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
БТ,ҮДТ, МГТ,ӨӨТ, ТГТ- зөрүүтэй тайлагнасан	8	1,929,666.7			8	1,929,666.7	8	1,929,666.7				
Дүн	**8**	**1,929,666.7**			**8**	**1,929,666.7**	**8**	**1,929,666.7**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								